

NAČRTOVANJE KADROV V ETNOLOŠKI STROKI

Vprašanje kadrov je bilo med slovenskimi etnologi že večkrat načeto. O tem je govora npr. v Glasniku SED 11/1970 (št. 1, str. 6). V poročilu o delu Oddelka za etnologijo je rečeno, da bo z naraščanjem števila diplomantov, potrebno odpirati nova delovna mesta za etnologue. Nasproti tej zahtevi navaja Zmaga Kumer v isti številki Glasnika podatke o prostih delovnih mestih v pokrajinskih muzejih, ki pa niso zasedena. O želji po reševanju tega problema govori tudi ustanovitev komisije za kadre na zboru slovenskih etnologov leta 1973 (Glasnik SED (14/1973, št. 1, str. 7).

Leta 1975 je prevzelo skrb za kadre novoustanovljeno Slovensko etnološko društvo. Ob zbiranju poročil o etnološkem delu v Sloveniji smo v začetku l. 1976 vprašali ustanove, ali mislijo zaposliti etnologa. Odgovorilo je 11 ustanov in na podlagi njihovih podatkov je bil nastavljen etnolog v Pokrajinskem muzeju v Mariboru še istega leta.

Na skupščini SED je bila izvoljena junija 1977 šestčlanska skupina iz predstavnikov ustanov (SEM, ISN, PZE, zavod za spom. varstvo, pokrajinski muzej) in študentov, ki naj bi skrbela za načrtovanje kadrov. Člani skupine so najprej zbrali podatke o možnostih za zaposlitev etnologov v različnih organizacijah združenega dela. Na naslednjem sestanku, ki so se ga udeležili mlajši diplomirani etnologi, absolventi in študentje, je bil sestavljen pregled s podatki, kje bi se posamezniki želeli zaposliti. S tem je bil prvi del naloge opravljen. Predvidevali smo, da bo o tem govor na sestanku o „Smernicah“ (novembra 1977) in dogovorjeno je bilo, da bo posvetovanje o etnologiji in sodobni slovenski družbi v Brežicah podlaga za nadaljnjo razpravo o vprašanju kadrov.

Priložena razpredelnica daje pregled ustanov in odgovorov, ki smo jih zbrali leta 1976 in 1977. Ustanove bi lahko razdelili v naslednji skupini: A:1. osrednje etnološke ustanove v Ljubljani (SEM, ISN, PZE), 2. pokrajinski muzeji, 3. zavodi za spomeniško varstvo; B:4. muzeji NOB in drugih strok, 5. raziskovalni inštituti drugih strok, 6. področje urbanizma, turizma, komunikacij ipd.

Možnosti, kjer bi se etnologi lahko zaposlili, je načeloma veliko. Postavlja se vprašanje, kje so vzroki, da je ostalo v preteklosti toliko možnosti neizkoriščenih in ali so pogoji za izkoriščanje teh možnosti v prihodnje?

Kot odgovor na prvi del vprašanja bi mogli navesti naslednje: vzroke je potrebno najprej iskati v teoretični in metodološki usmeritvi stroke v preteklosti, kar je sumarno prikazano v začetku „Smernic“ (Glasnik SED (17/1977, št. 4, str. 45); poleg tega se je začelo poučevanje etnologije na univerzi razmeroma pozno, šele po drugi vojni, kar gotovo ni bilo brez posledic za rast vede. Nadaljni vzrok je še premajhna skrb za načrtno usmerjanje kadrov v preteklosti. Tako je ostalo še danes več pokrajinskih muzejev in zavodov brez etnologa, kar gotovo ni dobro niti z vidika stroke, niti z vidika družbenih potreb.

Na drugi del vprašanja, ki se nanaša predvsem na ustanove, kjer se etnologi dosedaj niso zaposlovali (skupina B), bi lahko odgovorili pritrdilno. Topografski način raziskav, pri katerih je v ospredju človek in njegov način življenja v tem stoletju, daje številne možnosti za interdisciplinarne raziskave in naj bi dal rezultate, ki bi bili zanimivi tudi z vidika družbene stvarnosti. K osvetljevanju teh vprašanj naj bi doprineslo tudi posvetovanje v Brežicah.

Z načrtovanjem kadrov je povezana še vzgoja in izobraževanje etnologov med študijem. Posebno skrb bo potrebno še naprej posvečati učnemu programu in ga ustrezno dopolnjevati. Študentje naj bi dobili čim širšo metodološko in metodično podlago za svoje delo in spoznali naj bi čim več oblik etnološkega dela v različnih ustanovah. Počitniške prakse in naloge naj bi bile vključene v raziskovalne programe, ki tečejo v okviru naše stroke, še bolj kot dosedaj.

Potrebo po načrtnem zaposlovanju etnologov so spoznali tudi v drugih republikah, zato je bil eden od sklepov zadnje seje koordinacijskega odbora ZEDJ decembra 1977, da skrbi za to področje posebna komisija, ki jo sestavljajo delegati iz posameznih republik.

Duša Krnel — Umek

Pregled delovnih mest je sestavil Janez Bogataj na osnovi podatkov, ki sta jih za Kadrovsko komisijo SED zbrali Marija Makarovič in Anka Novak.

DRUŠTVENE NOVICE

SESTANEK SED O MUZEJIH NA PROSTEM 9. 2. 1978

Četrtekov društven sestanek je bil namenjen razpravi o slovenskem deležu pri „izgradnji jugoslovanskega etnoparka na področju geografskega centra Jugoslavije“. V Sarajevu je bilo 23. in 24. 1. 1978 pripravljeno posvetovanje o tem vprašanju. Organizator je bil iniciativni odbor in Zemaljski muzej BiH v Sarajevu.

Zanimiva in sproščena razprava je tekla v dveh smereh. V prvi so bili udeleženci mnenja, da smo Slovenci romantični čas reševanja arhitekturnih spomenikov ljudskega stavbarstva po vzoru švedskega Skansna že zamudili. V Slovenskem etnografskem muzeju je bilo v povojnih letih več poskusov, da bi to idejo uresničili, vendar se zaradi objektivnih razlogov to ni zgodilo.

Druga smer razprave je tekla o spomeniškem varstvu. Zadnja leta se vse bolj uveljavlja težnja, da bi skrb za ohranitev arhitekturnih spomenikov vključili v urbanistično ureditev Slovenije. Taka oblika ohranjanja je ustrežnejša, ker stavbna dediščina ni iztrgana iz svojega okolja. Več o tem je v Glasniku SED (17/1977, št. 1 in 2).

Končna ugotovitev prisotnih je bila, da se strinjajo s postavitvijo muzeja na prostem, kar predstavlja obliko stalne muzejske razstave, vendar to ne pomeni reševanja stavbne dediščine z vidika spomeniškega varstva.

Duša Krnel — Umek

PO 2616/83

Ustanova	1978	1979	1980	1981	1982	Naslednje obdobje
ISN SAZU, Ljubljana		□ □	—			→ □
GNS ISN, Ljubljana	□					
SEM, Ljubljana	□	□ □ □	—			
SEM - Goričane			—			→ □
Belokranjski muzej, Metlika			□			
Muzeji Radovljanske občine	○					
Delavski muzej, Ravne	□					
Dolenjski muzej, Novo mesto	□	→ □				
Posavski muzej, Brežice	□					
Gorenjski muzej, Kranj	■					
Goriški muzej, grad Kromberk	■	□	→ □			
Loški muzej, Škofja Loka	■					
Tolminska muz. zbirka	■					
Narodopisni muzej, Ribnica	○					
Mestni muzej, Idrija	△					
Kraška muz. zbirka, Postojna	□	→ □				
Muzej, Kamnik			□			
Pokrajinski muzej, Celje	■					
Pokrajinski muzej, Kočevje						
Pokrajinski muzej, Koper	■					
Pokrajinski muzej, Maribor	■					
Pokrajinski muzej, Murska Sobota	■					
Pokrajinski muzej, Ptuj	■					
Muzej, Velenje	△					
Zavod SRS za spom. varstvo, Ljubljana	■					
Ljubljanski regionalni zavod za spom. v.	■ □					
ZZSV, Celje	□					
ZZSV, Kranj			□			
ZZSV, Maribor	■	—			→ □	
ZZSV, Piran	□					
ZZSV, Nova Gorica	■					
Muzej ljudske revolucije, Ljubljana	△					
Muzej NOB, Celje	△					
Muzej NOB, Maribor	△					
Oddelek NOB, Cerklje	△					
Mestni muzej, Ljubljana	○					
Tehniški muzej Slovenije, Ljubljana	○					
Pomorski muzej, Piran	□					
Slov. šolski muzej, Ljubljana	○					
Gledališki muzej Slovenije, Ljubljana	△					
Zemljepisni muzej, Ljubljana	△					
Arhitekturni muzej, Ljubljana		—				→ □
Železarski muzej, Jesenice	△					
Inštitut za narodnostna vprašanja Ljubljana	○					
Inštitut za zgodovino delavskega gibanja, Ljubljana	○					
Urbanistični inštitut SRS	△					
Glavna združna zveza SRS						
Gospodarska zbornica SRS	?					
Turistična zveza SRS						
DOM-eksport, Ljubljana						
RTV, Ljubljana						

LEGENDA:

- - Delovno mesto (prosto, sistemizirano)
- □ - Delovno mesto načrtovano v določenem obdobju
- → □ - Delovno mesto v tem ali naslednjem letu
- - Delovno mesto(a) že zasedeno
- - Delovno mesto ni predvideno
- △ - Nismo dobili odgovora (podatkov)
- ? - Vprašanje dolgoročnega načrtovanja